

Vest-Finnmark Regionråd
Fjellveien 6
Postboks 43
9593 BREIVIKBOTN
+47 908 52916
vfr@hammerfest.kommune.no

Finansdepartementet
v/finansminister Siv Jensen
Innsendt via regjeringen.no

Breivikbotn, 6. desember 2019

Høringsuttalelse – Kraftskatteutvalgets rapport med forslag til endring i skatte- og avgiftsregimet for vannkraftanlegg

Vest-Finnmark Regionråd er en allianse mellom de 8 kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Kvalsund, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Samlet har regionen en befolkning på ca. 43.000 innbyggere, noe som utgjør 55 % av det totale folketallet i Finnmark fylke. Regionen er i vekst med tanke på samfunns- og næringsutvikling. Regionrådet har derfor valgt å innta rollen som en aktiv medspiller i utviklingen i regionen og fylket som helhet.

Vest-Finnmark Regionråd har vedtatt følgende uttalelse i sak 33/19:

Vest-Finnmark Regionråd er svært negative til at Kraftskatteutvalget i NOU 2019:16, **vil frata 258 vertskommuner for vannkraftanlegg 3,66 milliarder kroner årlig**. Beløpet foreslås overført til staten ved å avvikle ordningene med konsesjonsavgifter og konsesjonskraft, og nesten avvikle eiendomsskatten ved å endre verdsettingsgrunnlaget. Utvalgets skisse til å kompensere for inntektsbortfallet ved å øke naturressursskatten vil føre til store omfordelinger mellom kommuner, hvor **bykommuner uten naturinngrepene blir de store vinnere og vertskommuner de store tapere**.

Utvalgets mandat var å foreslå endringer som vil styrke kraftselskapenes insentiver til videre investeringer i ny vannkraft og opprustning av eldre anlegg. Kraftselskapene pekte på den statlige grunnrenteskatten som et hinder for å få utløst (re)investeringsbehovet, ikke de kommunale ordningene. Vi er enige i at gjeldende utforming av grunnrenteskatten hindrer gjennomføring av ellers lønnsomme investeringer. Til tross for dette skjerper utvalget den statlige grunnrenteskatten med 1,2 milliarder kroner, et forslag som også rammer småkraftverkene.

Alle sentrale høringsinstanser, Norsk Industri, Energi Norge, El- og IT-forbundet, LVK, KS og Småkraftforeninga har tatt **skarp avstand fra utvalgets forslag, og fremholdt at det ikke vil bli bygget mer fornybar vannkraft med utvalgets kraftregime**.

Samtlige høringsinstanser påpeker at utvalget har mislykkes ved at forslagene som fremmes vil motvirke samfunnsnyttige investeringer. **Utvalget har derfor sviktet sitt oppdrag.**

Det norske vannkraftregimet har i mer enn hundre år vært en suksess og har sterkt bidratt til vår velstandsutvikling. Til tross for vannkraftens naturinngrep har bykommuner, fylkeskommuner og staten med sin økonomiske kapital og vertskommuner med sin naturkapital funnet sammen og gjort Norge til Europas største vannkraftprodusent og landet med det beste fornybarregnskapet.

Helt fra vannkraftens barndom har det vært **bred politisk enighet om at de kommuner som stiller sine naturressurser til rådighet for storsamfunnet, har krav på en varig andel av de verdier disse ressursene gir opphav til.** Prinsippet om ytelse mot ytelse har i hver enkelt vannkraftkonsesjon blitt stadfestet gjennom ordningen med konsesjonskraft, og naturinngrepene er blitt betalt gjennom en miljøavgift, kalt konsesjonsavgifter.

Denne samfunnskontrakten har stått ubrytelig som en grunnpilar i vårt stolte vannkraftregime og ble senest bekreftet i 2016 og 2017 av et enstemmig storting gjennom behandlingen av energimeldingen og vedtakelsen av nye konsesjonslover.

Det er denne samfunnskontrakten kraftskatteutvalget setter over styr!

Utvalget later til å tro at det er likegyldig for kommunesektoren om inntekter kommer fra egne, rettighetsbaserte ordninger eller fra statlige overføringer «(...)det bør ikke være et mål å stimulere kommunene til å legge til rette for en bestemt næring (...)».

Utvalget synes helt å mangle forståelse for grunnlaget for vår velstandsutvikling og Norges mangfold: kystkommuner har naturressurser egnet for havbruk, vassdragskommuner har naturressurser egnet for vannkraft, andre kommuner har gunstige havner, vindressurser, mineraler eller annet som kan gi grunnlag for aktivitet, næringsvirksomhet, bosetting og lokal velferd. – Det har vært en lang og bred politisk tradisjon for at **kommunene skal stimuleres til å utnytte sine ressurser til beste både for eget samfunn og for storsamfunnet, og denne tradisjonen har gitt grunnlag for bosetting og velferd i hele landet.**

Vi mener de holdninger utvalgets forslag bygger på, undergraver lokaldemokratiet og vil skape uheldige motsetninger mellom de lokalsamfunn som fremover blir bedt om å bidra med sine naturressurser til å bygge landet og storsamfunnet.

Vi ber regjering og storting legge til side utvalgets rapport og snarest igangsette et fornyet arbeid med kraftverksbeskatningen i samarbeid med de berørte parter. Ønskede vannkraftinvesteringer er viktige klimatiltak og kan ikke forsinkes av avsporinger.

Med vennlig hilsen

Marianne S. Næss (s)

Regionrådsleder

Vest-Finnmark Regionråd

Bente O. Husby (s)

Daglig leder

Vest-Finnmark Regionråd